

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Inzet BO MIRT 2023	TELEFOONNUMMER	+31618300493
DATUM	24-10-2023	E-MAILADRES	bart.althuis@provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-806222231-8989	DOMEIN/OPGAVE	MOB
VAN	Bart Althuis	TEAM	ET2
		PORTEFEUILLEHOUDER	Van Schie, Van Essen
BIJLAGEN	-		

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

Op 7 november aanstaande vindt het Bestuurlijk overleg Meerjarenprogramma Ruimte en Infrastructuur (BO MIRT) Noordwest plaats tussen een bestuurlijke afvaardiging van onze regio en bewindspersonen van de ministeries Infrastructuur en Waterstaat (IenW), ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en Economische zaken en Klimaat (EZK). Dit bestuurlijk overleg samen met het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BOL) Noordwest in het voorjaar, vormt een cyclus van halfjaarlijkse momenten waarop de rijk-regio besluitvorming, onder voorbehoud van instemming door uw staten, over verstedelijking en mobiliteit plaatsvindt. In deze brief lichten wij onze inzet toe om tijdens het BO MIRT tot concrete (financiële) afspraken in de provincie Utrecht (hierna: de provincie) te komen.

Inleiding:

In deze Statenbrief wordt u geïnformeerd over de inzet van de provincie en regio op het BO MIRT Noordwest. Daarnaast informeren wij u over de voortgang van ontwikkelingen binnen het programma U Ned. Deze brief is voorbereidend op de presentatie die gegeven wordt tijdens de Stateninformatiesessie op 1 november aanstaande.

Algemene context BO MIRT 2023

De grote groeiopgave van onze regio zal in een strategisch gesprek met de bewindspersonen van het demissionaire kabinet toegelicht worden met de oproep dit bij het opstellen van een coalitieakkoord te betrekken. Daarnaast zal de herprioritering van rijksprojecten uit het Mobiliteitsfonds geagendeerd worden. Omdat het huidige kabinet demissionair is zullen de te maken afspraken tussen Rijk en regio het karakter hebben van vervolgspraken gebaseerd op de al eerder ingezette koers.

Herprioritering Mobiliteitsfonds

De minister van IenW heeft met de brief [Herprioritering Mobiliteitsfonds/MIRT](#) (dd. 19 september 2023) de Tweede Kamer geïnformeerd over het pauzeren van 17 projecten binnen het aanlegprogramma voor wegen en vaarwegen. Daarnaast heeft de minister naar aanleiding van toezeggingen en moties tijdens het Commissiedebat de volgende brief aan de 2^e Kamer gestuurd: [Toezeggingen en moties n.a.v. het Commissiedebat MIRT](#).

Aanleiding voor deze herprioritering is de stikstofcrisis, de crisis op de arbeidsmarkt en de prijsontwikkelingen. Het kabinet zet in op de versterking van haar beheer en onderhoudsprogramma, door realisatieprojecten op 'pauze' te zetten en de gereserveerde projectbudgetten hiervoor in te zetten. Het ministerie van IenW heeft met de herprioritering ca € 6 miljard binnen het Mobiliteitsfonds (MF) vrij gemaakt door gereserveerde bedragen voor met name wegen en vaarwegen projecten af te romen.

De twee Utrechtse 'pauze' projecten zijn de Noordelijke Randweg Utrecht (NRU) en het rijksproject A28/A1 knooppunt Hoevelaken. Concreet is in onze regio voor de NRU € 172 mln (restbudget € 27 mln) en voor Hoevelaken € 686 mln (restbudget € 64 mln) van de rijksbegroting gehaald.

Het BO MIRT zal ook in het teken staan de herprioritering van het MF. Hierbij is onze inzet te komen tot afspraken over het opnieuw activeren van de Utrechtse projecten. Ook zetten we in op maatregelen die we in de tussentijd wel kunnen realiseren om de effecten van de 'pauze' te verzachten. Hierbij zoeken we ook naar kansen om de met de mobiliteitstransitie, van minder autogebruik naar meer lopen, fietsen en openbaar vervoer, om de regio bereikbaar én leefbaar te houden.

***Inzet:** Voor de herprioritering van de NRU is onze inzet om vervolgspraken NRU te maken in samenhang met besluitvorming over het Tracébesluit Ring Utrecht en het regio Alternatief Ring Utrecht (ARU).*

Voor project Hoevelaken is onze inzet om gemaakte Rijk-regio afspraken uit de bestuursovereenkomst te bevestigen. Tussentijdse maatregelen uit het restbudget af te spreken die leefbaarheid (geluid) verbeteren en de mobiliteitstransitie ondersteunen. Onze oproep naar het Rijk is om prioriteit te geven aan het zo spoedig mogelijk opstarten van het project als er voldoende stikstofruimte gevonden is.

Alternatief Ring Utrecht

Conform het regeerakkoord Rutte IV stellen Provincie en Gemeente Utrecht een alternatief op voor het Tracébesluit A27/A12 Ring Utrecht. We hebben uw staten samen met gemeenteraden op 1 februari 2023 in een [technische briefing](#) geïnformeerd over de bouwstenen van het alternatief. De uitwerking van ons alternatief is bijna afgerond. De verwachting is dat wij het alternatief dit jaar aan uw staten kunnen presenteren en dat we het kunnen aanbieden aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. We bereiden een technische briefing voor om raden en staten over het Alternatief te informeren. In dit BO MIRT informeren we de minister over de onze planning.

U Ned

In het Rijk–regio programma U Ned wordt sinds 2018 samengewerkt om een gezonde groei van de regio Utrecht en Amersfoort mogelijk te maken.

MIRT-verkenning OV en Wonen

Momenteel werkt de provincie met Rijk en gemeenten aan de MIRT-verkenning OV en Wonen in de regio Utrecht. In deze verkenning worden maatregelen verkend die nodig zijn voor de OV schaa sprong om een gezonde groei van de regio Utrecht mogelijk te maken. Een belangrijk tussenresultaat is de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). Hierin worden de alternatieven beschreven, de onderzoekswerkwijze, het beoordelingskader en de participatieaanpak. Van 16 mei tot en met 26 juni 2023 was het voor iedereen mogelijk zienswijzen in te dienen. U bent over dit proces op 11 april 2023 geïnformeerd met een [Statenbrief](#) en een informatiesessie op 17 mei 2023.

Tijdens de inspraakperiode zijn 28 zienswijzen ontvangen: 13 van particulieren, 4 van belangengroepen en 11 van zakelijk belanghebbenden. In de zienswijzen zijn onder andere voorkeuren en zorgen over de effecten van

verschillende alternatieven geuit. Toegankelijkheid kwam als thema vaak aan bod (loopafstanden en fysieke inrichting van openbare ruimte). Naast de ontvangen zienswijzen heeft ook de Commissie MER een advies uitgebracht over de notitie. Op basis van de ontvangen reacties is een aantal aanpassingen doorgevoerd in de NRD. De NRD is nu afgerond en op 13 oktober 2023 door de Programmaraad U Ned vastgesteld.

De belangrijkste aanpassingen zijn:

- Tekstuele verduidelijkingen van de nut en noodzaak voor een 2e busbaan op het USP en de keuze om het station Lunetten-Koningsweg niet verder te onderzoeken binnen de MIRT-verkenning;
- Extra variant voor de 2e busbaan door het USP (Leuvenlaan – Heidelberglaan) ten behoeve van de bereikbaarheid van UMC/HU Klinieken;
- Toevoeging van een bushalte 't Goyplein op de Waterlinieweg voor de bereikbaarheid van de wijken Lunetten en Hoograven.;
- Aanvullende busmaatregelen met behoud van huidige wegcapaciteit in twee varianten voor de Waterlinieweg;
- Uitbreiding maatregelen Merwedelijn en/of Papendorpleijn naar Galecopperzoom-Oost om beter aan te sluiten bij de gebiedsontwikkeling A12-zone;
- Aanvullende beoordeling op de toegankelijkheid van haltes.

De definitieve NRD, reactienota en advies van commissie MER zijn te vinden op de website van U Ned.

Momenteel worden verschillende alternatieven beoordeeld en werken we stapsgewijs toe richting een voorlopig voorkeursalternatief in 2024. De eerste inhoudelijke resultaten delen wij met u eind 1e kwartaal 2024. Op dat moment delen wij ook de actuele planning, vervolgstappen en uw betrokkenheid en stappen richting de afronding van de studie. Met de huidige voortgang en actuele ontwikkeling, zoals landelijke verkiezingen, verwachten wij dat het eindresultaat aan u wordt voorgelegd voor besluitvorming in 1e helft 2025.

Ontwikkelperspectief Utrecht – Amersfoort, Adaptief programmeren en Regionale Investeringsagenda 1.0

Het gebied Utrecht-Amersfoort is benoemd tot NOVEX-gebied vanwege de complexiteit en urgentie van de opgave voor verstedelijking, bereikbaarheid, groen en leefbaarheid (en de brede randvoorwaarden die daarvoor nodig zijn). Het gaat om Utrecht Nabij (door uw Staten vastgesteld als onderdeel van de Omgevingsvisie, Statenvoorstel PS2021OGV02) en Regio Amersfoort Centraal! (Statenvoorstel PS2021RGW07). Op basis van beide documenten is het Ontwikkelperspectief NOVEX-gebied Utrecht-Amersfoort opgesteld en besproken in het BOL Noordwest 2023 (Statenbrief UTSP-1745350103-43593). Dit document is aanvullend op beide basisdocumenten en bevat de gedeelde uitdagingen en opgaven van de al eerder vastgestelde kaders, evenals een geïntegreerd kaartbeeld voor de regio's U10 en Amersfoort. Het Ontwikkelperspectief Utrecht – Amersfoort is te vinden op de website van [U Ned](#).

Het ontwikkelingsperspectief omvat geen nieuw beleid, agendeert de opgaven ten behoeve van gezonde verstedelijking en mobiliteit, en beziet daarbij ook de samenhangende en noodzakelijke opgaven op het gebied van bijvoorbeeld bodem en water, klimaat, energie en groen. Daarnaast spelen er ook in het landelijk gebied veel opgaven, die ook samenhangen met verstedelijking maar waaraan op andere tafels wordt gewerkt. Alle opgaven van Rijk en provincie komen samen in het Ruimtelijk Voorstel Provincie Utrecht. De hoofdlijnen van dit ontwikkelingsperspectief zijn in het voorstel verwerkt.

In het BOL Noordwest 2023 is afgesproken voor het NOVEX-gebied Utrecht-Amersfoort een adaptief programma uit te werken inclusief een Regionale Investeringsagenda. Dit adaptief programma wordt ingezet als een sturingsmechanisme voor de Rijk-regio opgaven in het NOVEX-gebied op ruimtelijk gebied en zorgt voor inzicht in de majeure structurerende keuzes. Daar waar deze keuzes aangepast beleid of regelgeving nodig hebben, kunnen aanvullende afspraken opgenomen worden in het ruimtelijk arrangement dat Rijk en provincie gaan sluiten als vervolg op het Ruimtelijk Voorstel Provincie Utrecht.

Voor het NOVEX-gebied Arnhem-Nijmegen Foodvalley (ANF) wordt invulling gegeven aan de gemaakte afspraken in het BOL 2023 van Landsdeel Oost Nederland. Een aanzet voor een Regionale Investeringsagenda wordt oriënterend besproken in het BO MIRT 2023 van landsdeel Oost Nederland. Op basis hiervan wordt deze nader uitgewerkt in samenwerking met de Provincie Utrecht en geagendeerd in het BO MIRT 2024.

Inzet: de methodiek voor het adaptief programmeren vaststellen en het programma in 2024 verder inhoudelijk te laden en uit te werken als de uitkomsten van onder andere de MIRT verkenning OV en Wonen beschikbaar zijn.

Voor de regio Amersfoort spreken we met het Rijk af om twee onderzoeken op te starten: Het gebiedsonderzoek 'Spoorzone Amersfoort en Heuvelrugzone' en de 'Mobiliteitsagenda Regio Amersfoort'. Dit met het doel om het adaptief programma en de RIA voor deze regio goed te kunnen laden.

Onderdeel van het programma U Ned zijn de hierboven genoemde MIRT Verkenning OV en Wonen en de totstandkoming van het Ontwikkelperspectief Utrecht Amersfoort inclusief regionale investeringsagenda. Daarnaast wordt er binnen U Ned conform bestuurlijke afspraken gewerkt aan:

- Het MIRT Onderzoek A12 zone in samenhang met Rijnenburg. Tijdens het BO MIRT 2022 is door Rijk en regio afgesproken een MIRT onderzoek te starten naar de ontwikkeling van de A12 zone en dit te doen samenhang met Rijnenburg. Het MIRT onderzoek leidt ertoe dat in het BO MIRT van 2025 inzichtelijk is onder welke condities de ontwikkeling van de A12 zone, in samenhang met Rijnenburg, mogelijk is en of er een besluit genomen kan worden over de ontwikkeling van deze gebieden;
- In het Ontwikkelperspectief Utrecht - Amersfoort zijn 10 regiopoorten benoemd waar verstedelijking plaats kan vinden op bestaande OV knopen. Het streven is om in 2024 een ontwikkelstrategie regiopoorten – vast te stellen, op basis waarvan verdere afspraken en vervolgstappen worden gemaakt ten aanzien van verstedelijking in samenhang met de andere ruimtelijke ambities en inclusief invulling overige ambities bijbehorende condities en randvoorwaarden;
- Tijdens het BO MIRT 2022 is de Mobiliteitsstrategie U Ned onderschreven. Onderdeel van de deze strategie is een uitwerkingsagenda. Conform de uitwerkingsagenda is gestart met een verkenning naar regionale parkeerhubs en wat er nodig is om parkeerhubs te ontwikkelen. Regionale parkeerhubs zijn randvoorwaardelijk voor de in de regio gewenste mobiliteitstransitie.

Korte Termijn Aanpak / Goedopweg

Het doel van de Korte Termijn Aanpak is dat reizigers, daar waar zij dat kunnen, kiezen voor actieve en duurzame manieren van reizen. Wij zien kansen om mitigatie van de mobiliteitseffecten van de twee 'gepauzeerde' projecten van de herprioritering door het Rijk, in te vullen met deze werkgeversaanpak. Actieve voorlichting bij werkgevers stimuleert werknemers tot het maken van bewuste keuzes voor reisgedrag.

Inzet is om te komen tot afspraken om gezamenlijke bekostiging van het lopende programma zeker te stellen voor de komende jaren.

Fiets

In vervolg op de BO MIRT afspraak 2022 is afgelopen jaar door Rijk-regio gezamenlijk de Meerjarige Adaptieve Uitvoeringsagenda Fiets (MAUF) opgesteld als uitwerking van het Nationaal Toekomstbeeld Fiets. Het doel van de MAUF is om bij te dragen aan de uitvoering van de Schaalsprong Fiets om de volle potentie van de fiets te kunnen benutten voor de nationale maatschappelijke opgaven (onder andere mobiliteitstransitie, woningbouw, klimaat, gezonde en veilige leefomgeving) en inclusiviteit.

De twee beoogde resultaten van de MAUF richten zich op 'hoe werken we samen' en 'hoe werken we aan de inhoud'. Voor de samenwerking is het voorstel om twee keer per jaar een informele Landelijke Fietstafel op bestuurlijk niveau te organiseren. De eerste editie is gepland op 11 oktober 2023. Voor de inhoud is een Kijkwijzer opgesteld die bestaat uit drie elementen: een inventarisatie van de huidige fietsregelingen, een overzicht van mogelijke kansen voor onder andere bekostiging.

De provincie richt zich hiervoor met name op twee projecten: de financiering van de fietsbrug over de A12 bij Bunnik, als onderdeel van de in uitvoering zijnde doorfietsroute Utrecht Science Park – Veenendaal, en het komen tot een besluit over het realiseren van de Dom tot Dam doorfietsroute.

Inzet is om de MAUF vast te stellen. En in lijn daarmee een procesafspraken te maken over het nader uitwerken van de in de Kijkwijzer genoemde criteria tot een zogenaamd afweegkader. Dit als instrument

voor de verdeling van de per 2024 beschikbare structurele rijksmiddelen ten behoeve van een landelijk netwerk van doorfietsroutes.

NOVEX-gebied Schiphol

De door het Rijk voorgenomen vierde aanvliegeroute voor Schiphol heeft mogelijk negatieve gezondheidseffecten voor de leefomgeving in de NOVEX-gebieden Groene Hart, Utrecht-Amersfoort en Arnhem-Nijmegen-Foodvalley in en rondom provincie Utrecht. Het is van belang hier zorgvuldig mee om te gaan en te betrekken in de besluitvorming over de Luchtruimherziening en NOVEX-gebied Regio Schiphol.

Inzet is met het Rijk af te spreken dat de afwegingen van de luchtruimherziening Schiphol gemaakt worden in samenhang met het Provinciaal Ruimtelijk voorstel van Utrecht en de NOVEX ontwikkelperspectieven Groene Hart, Utrecht-Amersfoort en Arnhem-Nijmegen-Foodvalley. Het Rijk gaat hierbij met ons in gesprek over de juiste condities en randvoorwaarden via het stellen van extra eisen aan Schiphol in relatie tot de overlast in de omgeving. Daarbij hoort dit onderwerp een plek te krijgen in het ruimtelijke beleid van de Nota Ruimte. In het ruimtelijk arrangement willen we hier afspraken over opnemen.

Vervolprocedure / voortgang:

Op 7 november 2023 zal het BO MIRT plaatsvinden. De uitkomst van deze afspraken worden met u gedeeld in de Statenbrief "Uitkomsten BO MIRT 2023". Wij verwachten deze brief eind november aan u te kunnen sturen, wanneer ook de Tweede Kamer en raden geïnformeerd worden.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen